

การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มในรูปอิเล็กทรอนิกส์
(Thai Digital Collection: TDC)
ของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Chiang Mai Rajabhat University Graduate Students' Use
and Need of Thai Digital Collection (TDC)

ธญา ตันติวรภา, สุรดา ปฐวีวีจิตร

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
e-mail: thaya_t@cmru.ac.th, sarida_pat@cmru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มในรูปอิเล็กทรอนิกส์ (Thai Digital Collection: TDC) ของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 71 คน นักศึกษาบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สังกัดสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาบัณฑิตศึกษาใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC เพื่อทำวิจัย/วิทยานิพนธ์ สาเหตุที่ใช้สามารถสืบค้นได้ทุกสถานที่และตลอดเวลาที่ต้องการ มีการเข้าใช้จากที่บ้านผ่านระบบเข้าถึงทางไกล โดยใช้วิธีการสืบค้นโดยใช้คำสำคัญ/ ง่าย มีประสิทธิภาพในการใช้ไม่แน่นอน และมีระยะเวลาที่ใช้แต่ละครั้ง 1-3 ชั่วโมง ในช่วงเวลา 16.00-24.00 น. ผลการสืบค้นได้รับเนื้อหาข้อมูลครบถ้วนถูกต้อง นักศึกษาบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ เรียนรู้การใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC ด้วยตนเอง โดยทราบข่าวแหล่งการให้บริการจากจากเพื่อน/ ผู้ร่วมงานแนะนำ เข้าถึงจากแหล่งบริการของสำนักหอสมุด โดยใช้คอมพิวเตอร์พกพา และอ่านข้อมูลจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ทันที มีการจัดเก็บข้อมูลด้วยการ Print การนำข้อมูลออกทางกระดาษ ปัญหาที่พบมากที่สุดคือระบบเครือข่ายที่เข้าใช้มีการแสดงผลข้อมูลล่าช้า ต้องใช้เวลาในการรอ สำหรับความต้องการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC พบว่า โดยรวมศึกษาบัณฑิตศึกษาต้องการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC ในระดับมาก

คำสำคัญ:

ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC, ห้องสมุดและบริการของห้องสมุด, การค้นข้อมูลสารสนเทศ, ระบบการจัดเก็บและค้นข้อมูลสารสนเทศ

Abstract

The purposes of this study were to study Chiang Mai Rajabhat University graduate students' use and need of Thai Digital Collection (TDC). This study applied quantitative approach and used questionnaire for data collection. In total, 71 graduate students participated in this study. The majority of them were female students, currently working on Master of Education in Curriculum and Instruction Program. Findings indicate that most of the participants used TDC for doing research and working on thesis and applied basic search as a search strategy. Ease of access is a major reason for using Thai Digital Collection. Most participants used Thai Digital Collection in the evening, particularly from 16.00-24.00. They spent one to three hours for each search session. Interestingly, most students heard about TDC from their peer and learned how to use it by themselves. Overall, the graduate students need to use Thai Digital Collection in the high level. The problems at the high level are in the areas of computer and network for using Thai Digital Collection.

Keywords:

Thai Digital Collection, Library and Library Services, Information Retrieval, Information Storage and Retrieval Systems

บทนำ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เข้าร่วมโครงการฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มในรูปอิเล็กทรอนิกส์ (Thai Digital Collection: TDC) ในปีงบประมาณ 2548 และได้รับสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดทำเอกสารฉบับเต็มในรูปอิเล็กทรอนิกส์ จากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) โดยดำเนินงานจัดทำเอกสารฉบับเต็มในรูปอิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน มีเอกสารในรูปอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 507 รายการ ประกอบด้วย งานวิจัยของอาจารย์และวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และเปิดให้บริการใช้งานฐานข้อมูลงานวิจัย TDC ให้กับนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาโดยเน้นให้นักศึกษามีศักยภาพ ในการสร้างสรรค์องค์ความรู้และการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ดังนั้นการที่จะสนับสนุนและส่งเสริมในการศึกษา ค้นคว้า ประกอบการทำวิจัย และวิทยานิพนธ์ ให้มีประสิทธิภาพนั้น นักศึกษาจำเป็นต้องเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศเพื่อประโยชน์โดยตรงต่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ฐานข้อมูลจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสืบค้น สามารถช่วยให้การค้นหาค้นคว้าทำได้ง่ายเมื่อผู้ต้องการ ฐานข้อมูลทำให้การสืบค้นเป็นกระบวนการทำได้สะดวก รวดเร็ว ดังจะเห็นว่าปัจจุบันผู้ใช้สามารถที่จะสืบค้นเอกสารฉบับเต็มได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ฐานข้อมูลยังนับว่ามีบทบาทต่อการค้นคว้าวิจัย อีกทางหนึ่งด้วย เพราะช่วยประหยัดเวลาและงบประมาณค่าใช้จ่ายในการค้นคว้าวิจัยของนักวิจัย

แต่ละครั้ง (เดชา นันทพิชัย, 2546) ดังนั้น ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC จึงเป็นฐานข้อมูลที่ตอบสนองความต้องการข้อมูลในเชิงลึกของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Thai Digital Collection: TDC) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งผลจากการศึกษาจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้ และความต้องการใช้ ตลอดจนปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC ทั้งนี้ผลการศึกษาค้นคว้าสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการให้บริการให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ต่อไป

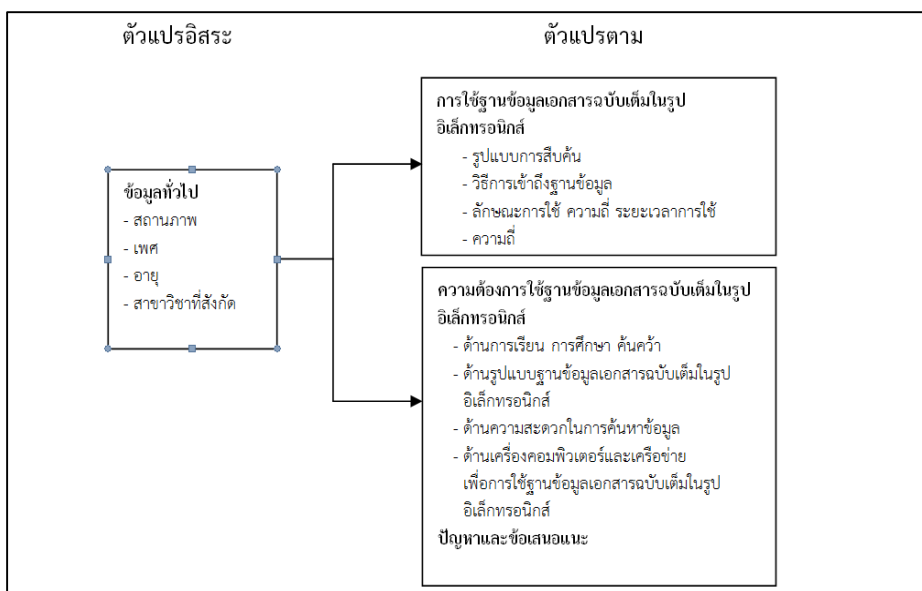
วัตถุประสงค์

1. บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความต้องการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. ขอบเขตของการวิจัย
 - 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา
ขอบเขตการวิจัยครั้งนี้ คือ ศึกษาการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Thai Digital Collection: TDC) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 - 1.2 ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาโทและนักศึกษาระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 237 คน ที่คงสภาพการเป็นนักศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555-2560 (สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2560)
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่ศึกษาในระดับปริญญาโทและนักศึกษาระดับปริญญาเอก ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 71 คน
 - 1.3 ขอบเขตด้านเวลา
กำหนดขอบเขตเวลาในช่วงเดือน พฤศจิกายน 2560-พฤศจิกายน 2561
 - 1.4 ขอบเขตด้านสถานที่
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

2. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่คงสภาพการเป็นนักศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554-2559 ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 206 คน นักศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 31 คน รวมทั้งหมดจำนวน 237 คน (สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2560) ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ โดยคำนวณหาจากกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 30 ของประชากร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 71 คน โดยมีเกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อยละ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 15-30%

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 10-15%

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักหมื่น ใช้กลุ่มตัวอย่าง 5-10%

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนดังนี้

ระดับบัณฑิตศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ปริญญาโท	206	62
ปริญญาเอก	31	9
รวม	237	71

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาระดับปริญญาโทและนักศึกษาระดับปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 71 ฉบับ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงวันที่ 1-31 ธันวาคม 2560 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบทุกฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

5. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) แบบสอบถามผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำไปหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) ตอนที่ 2 เท่ากับ 0.844 และตอนที่ 3 เท่ากับ 0.866 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC และ ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเรียน การศึกษา ค้นคว้า ด้านรูปแบบฐานข้อมูลงานวิจัย TDC ด้านความสะดวกในการค้นหาข้อมูล และ ด้านเครื่องคอมพิวเตอร์และเครือข่ายเพื่อการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 แบบสอบถามแบบเลือกตอบ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบการพรรณนา

6.2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแปลงค่าคะแนน โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน 5
มาก	ให้คะแนน 4
ปานกลาง	ให้คะแนน 3
น้อย	ให้คะแนน 2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

6.3 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแบ่งระดับค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย ใช้สูตรค่าพิสัย ดังนี้ (กานดา พูนลาภทวี, 2539)

$$\text{พิสัย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ดังนั้นคะแนนเฉลี่ยและการแปรความหมายของระดับค่าเฉลี่ย แบ่งเป็น 5 ระดับ
เพื่อการแปรผล ดังนี้

4.21-5.00	หมายความว่า	มากที่สุด
3.41-4.20	หมายความว่า	มาก
2.61-3.40	หมายความว่า	ปานกลาง
1.81-2.60	หมายความว่า	น้อย
1.00-1.80	หมายความว่า	น้อยที่สุด

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

สรุปผล อภิปรายผล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาระดับ

บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 71 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 71 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 44 คน (ร้อยละ 61.97) โดยจำนวน 37 คน (ร้อยละ 52.11) อายุน้อยกว่า 30 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 66 คน (ร้อยละ 92.96) สังกัดสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 18 คน (ร้อยละ 25.35)

ผลการศึกษา การใช้งานข้อมูลงานวิจัย TDC พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีวัตถุประสงค์การใช้งานข้อมูลงานวิจัย TDC เพื่อทำวิจัย/วิทยานิพนธ์มากที่สุด (ร้อยละ 97.18) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รสสุคนธ์ ไตรรงค์ (2555); ตะวัน สุริยะวรรณ (2557); Raza & Ashok (2006) ที่พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ใช้งานข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์และภาคนิพนธ์ กล่าวคือฐานข้อมูลงานวิจัย TDC เป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่มีความจำเป็นต่อการส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศฉบับเต็มพร้อมภาพที่ต้องการ สำหรับการประกอบการทำวิจัย วิทยานิพนธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สาเหตุส่วนใหญ่ที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้งานข้อมูลงานวิจัย TDC เพราะสามารถสืบค้นได้ทุกสถานที่และตลอดเวลาที่ต้องการ (ร้อยละ 69.01) สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลินี ภูหมั่นเพียร (2554) และมาลี อิศรานนท์ (2551) ทั้งนี้เป็นเพราะการสืบค้นสารสนเทศโดยไม่จำกัดระยะเวลาและสถานที่ โดยผ่านระบบการสื่อสารโทรคมนาคมทำให้การสืบค้นทำได้สะดวกและรวดเร็ว โดยเข้าใช้จากที่บ้านผ่านระบบเข้าถึงทางไกล มากที่สุด (ร้อยละ 69.01) ส่วนใหญ่มีวิธีการสืบค้นโดยใช้คำสำคัญ/อย่างง่าย (Basic search) (ร้อยละ 95.77) มีความถี่ในการเข้าใช้ที่ไม่แน่นอน (ร้อยละ 33.80) และมีระยะเวลาในการใช้ 2 ช่วงเวลาที่เท่ากันคือ ประมาณ 1 ชั่วโมงและ 1-3 ชั่วโมง (ร้อยละ 35.21) โดยใช้ช่วงระยะเวลา 16.00-24.00 น. มากที่สุด (ร้อยละ 56.34) ส่วนใหญ่ได้รับเนื้อหาข้อมูลครบถ้วนถูกต้อง (ร้อยละ 60.56) โดยมีการเรียนรู้การใช้งานข้อมูลงานวิจัย TDC ด้วยตนเอง เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.06) รับทราบข่าวแหล่งการให้บริการจากเพื่อน/ผู้ร่วมงานแนะนำ มากที่สุด (ร้อยละ 59.15) มีการเข้าถึงแหล่งบริการของสำนักหอสมุด (ร้อยละ 64.79) โดยส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์พกพา (Note book) เป็นอุปกรณ์ในการเข้าถึง (ร้อยละ 80.28) มีวิธีการอ่านจากหน้าจอคอมพิวเตอร์มากที่สุด (ร้อยละ 61.97) โดยจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นด้วยการ Print การนำข้อมูลออกทางกระดาษ (ร้อยละ

63.38) และปัญหาที่พบมากที่สุดในการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC คือ ระบบเครือข่ายที่เข้าใช้ มีการแสดงผลข้อมูลล่าช้า ต้องใช้เวลาในการรอ (ร้อยละ 69.01) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชโรชนีัย ชัยมินทร์ (2549); มาลินี ภู่มั่นเพียร (2554); Raza & Ashok (2006); Manda (2005) ที่พบว่า ระบบเครือข่ายขัดข้อง ปัญหาความเร็วในการดาวน์โหลดข้อมูลได้ล่าช้า จากผลการวิจัยนี้ทำให้ ทราบว่าระบบเครือข่ายที่ให้บริการของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ส่งผลกระทบต่อ การดาวน์โหลดข้อมูลของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา ดังนั้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านการเรียน การสอน การค้นคว้าวิจัย ควรเพิ่มประสิทธิภาพด้านความเร็วของระบบเครือข่าย เพื่อตอบสนอง การดาวน์โหลดข้อมูลได้เร็วยิ่งขึ้น

ผลการศึกษา ความต้องการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC พบว่า 1) ความต้องการ ด้านการเรียน การศึกษา ค้นคว้า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าวิจัย/ วิทยานิพนธ์/ งานของท่าน ระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.38) ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา แสดงให้เห็นถึง มาตรฐานการศึกษา และองค์ความรู้ใหม่ที่ค้นพบจากการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ และสะท้อน ให้เห็นถึงคุณภาพของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา 2) ความต้องการด้านรูปแบบฐานข้อมูลงานวิจัย TDC อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการรูปแบบฐานข้อมูล ออนไลน์ ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.30) สอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2555) ที่พบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ProQuest Digital Dissertation ซึ่งเป็น ฐานข้อมูลที่รวบรวมวิทยานิพนธ์ฉบับเต็มระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วโลก 3) ความต้องการด้านความสะดวกในการค้นหาข้อมูล อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการสืบค้นข้อมูลโดยสืบค้นจากคอมพิวเตอร์ทั้งภายในและ ภายนอกมหาวิทยาลัย ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.42) ทั้งนี้เนื่องจากการให้บริการฐานข้อมูลงานวิจัย TDC ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ให้บริการบนอินเทอร์เน็ตผ่านเครือข่ายของมหาวิทยาลัย โดยที่ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องผ่านหมายเลข IP ของมหาวิทยาลัย เท่านั้น และ 4) ความต้องการด้านเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายเพื่อการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความต้องการ ให้เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลในภาควิชา/ คณะ ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.39) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นมีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวน นักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก และนักศึกษบัณฑิตศึกษา มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Not Book) ซึ่งประสิทธิภาพการทำงานน้อยกว่าการใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์ของภาควิชา/ คณะ อีกทั้งคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการของภาควิชา/ คณะ มีผู้ดูแล และให้คำแนะนำปรึกษาให้กับนักศึกษบัณฑิตศึกษาได้ ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 ความต้องการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC

ความต้องการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความต้องการ
1. ความต้องการด้านการเรียน การศึกษา ค้นคว้า			
1.1 ให้เป็นฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าวิจัย/ วิทยานิพนธ์/ งานของท่าน	4.38	0.76	มากที่สุด
1.2 ต้องการเพิ่มพูนความรู้ในการเรียนรายวิชาต่าง ๆ	4.00	0.77	มาก
1.3 ต้องการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.97	0.77	มาก
1.4 ต้องการค้นหาข้อมูลทั่วไป	3.93	0.78	มาก
รวม	4.07	0.63	มาก
2. ความต้องการด้านรูปแบบฐานข้อมูลงานวิจัย TDC			
2.1 รูปแบบฐานข้อมูลออนไลน์	4.30	0.76	มากที่สุด
2.2 รูป CD-ROM	3.08	1.02	ปานกลาง
2.3 รูประบบเครือข่าย	3.92	0.82	มาก
2.4 มีทั้งรูปแบบ CD-ROM, ฐานข้อมูลออนไลน์และระบบเครือข่าย	4.01	0.80	มาก
รวม	3.83	0.57	มาก
3. ความต้องการด้านความสะดวกในการค้นหาข้อมูล			
3.1 ต้องการให้สืบค้นโดยสืบค้นจากคอมพิวเตอร์ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย	4.42	0.71	มากที่สุด
3.2 ต้องการให้มีคำอธิบาย คำแนะนำต่าง ๆ ที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.10	0.72	มาก
3.3 ต้องการให้การสืบค้นข้อมูลได้โดยง่ายและสะดวกต่อการค้นหา	4.20	0.77	มาก
3.4 ต้องการให้มีการเข้าถึง/ Download ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว	4.08	0.84	มาก
3.5 ต้องการข้อมูลครบถ้วนทุกสาขาวิชา	4.20	0.86	มาก
3.6 ต้องการให้มีข้อมูลที่ได้รับตรงตามความต้องการ	4.15	0.79	มาก
3.7 ต้องการให้มีช่องทางการติดต่อสอบถามและให้ข้อเสนอแนะ	3.97	0.86	มาก
รวม	4.16	0.80	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ความต้องการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความต้องการ
4. ความต้องการด้านเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครือข่าย เพื่อการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC			
4.1 ต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีสมรรถนะสูง	4.37	0.68	มากที่สุด
4.2 เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้น ฐานข้อมูลในสำนักหอสมุด	4.38	0.68	มากที่สุด
4.3 เพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูล ในภาควิชา/ คณะ	4.39	0.71	มากที่สุด
4.4 ไม่ให้เกิดความล่าช้าในการ Download เอกสาร ฉบับเต็ม	4.08	0.79	มาก
4.5 ไม่ให้ระบบเครือข่ายที่เข้าใช้มีการแสดงผลข้อมูล ล่าช้าต้องใช้เวลาในการรอ	4.14	0.74	มาก
รวม	4.27	0.62	มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้การใช้ฐานข้อมูลด้วยตัวเอง และรู้จักฐานข้อมูลงานวิจัย TDC จากเพื่อน/ ผู้ร่วมงานแนะนำ ดังนั้นสำนักหอสมุด ควรมีการประชาสัมพันธ์และจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC โดยเน้นสำหรับนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา โดยเฉพาะ เช่น สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

สำนักหอสมุดสามารถนำผลการศึกษามาใช้ในการกำหนดกิจกรรม/ แนวทางพัฒนา (Improvement plan) เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมการใช้บริการฐานข้อมูลงานวิจัย TDC ดังนี้

1. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้และเผยแพร่ทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนี้ การจัดอบรมวิธีการประเมินเอกสารที่มีคุณภาพ การจัดอบรมวิธีการอ้างอิง อ้างอิงเอกสารที่สืบค้นได้จากทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้น (Reference database) ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC ฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดบอกรับสิทธิ์ ระบบสหบรรณานุกรมของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย (Union Catalog of Thai Academic Libraries: UCTAL) โดยมีบรรณารักษ์ให้ความช่วยเหลือในด้านการแนะนำการใช้ฐานข้อมูล ที่สำนักหอสมุดมีให้บริการอย่างสม่ำเสมอตลอดภาคการศึกษา

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จัดสรรงบประมาณสำหรับการเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ในภาควิชา/ คณะ ให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ และเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้งานของผู้ใช้

3. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพิ่มขีดความสามารถด้านความเร็วของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับความต้องการของผู้ใช้บริการในการสืบค้นสารสนเทศได้ในเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC ซึ่งเป็นปัญหาที่พบมากที่สุดคือระบบเครือข่ายที่เข้าใช้มีการแสดงผลข้อมูลล่าช้า ต้องใช้เวลาในการรอ

4. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จัดบริการเชิงรุก โดยจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ จำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ (อาจารย์ นักวิจัย นักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาเอก) เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC

5. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จัดแคว้นเตอร์บรรณารักษ์บริการ เพื่อให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้ใช้กรณีที่มีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC โดยให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook และ Line

6. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จัดทำคู่มือการใช้ทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

7. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อการให้บริการฐานข้อมูลงานวิจัย TDC อย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลการสำรวจมาปรับปรุงการบริการให้ดียิ่งขึ้น

การนำไปใช้ประโยชน์

1. นักศึกษาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ทราบและมีการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC

2. ทราบถึงความต้องการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย TDC ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

3. สำนักหอสมุด ได้แนวทางในการให้บริการฐานข้อมูลงานวิจัย TDC อันจะส่งผลให้ผู้ใช้สามารถค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง

4. สำนักหอสมุด มีการพัฒนาการจัดบริการสารสนเทศ ให้ตรงตามความต้องการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศฉบับเต็มในรูปอิเล็กทรอนิกส์ (Thai Digital Collection: TDC) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

กานดา พูนลาภทวี. (2539). *สถิติเพื่องานวิจัย*. กรุงเทพฯ : พิสิษฐ์เซ็นเตอร์.

ชโรชนี ชัยมินทร์. (2549). การใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เดชา นันทพิชัย. (2546). *เอกสารคำสอนรายวิชา 2203-312 การจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครศรีธรรมราช: หลักสูตรการจัดการสารสนเทศ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

- ตะวัน สุริยวารรณ. (2557). *การใช้และความต้องการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของ อาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ธญา ต้นติวราภา. (2561). *การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Thai Digital Collection: TDC) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*. เชียงใหม่: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มาลินี ภูหมั่นเพียร. (2554). *การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้บริการในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มาลี อิศรานนท์ (2551). *การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ในสำนักหอสมุดกลางของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รสสุคนธ์ ไตรรงค์. (2555). *การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สำนักทะเบียนและประมวลผล. (2560). *ข้อมูลนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ยังคงสภาพการเป็นนักศึกษา*. เชียงใหม่: สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์. (2555). *รายงานการวิจัยการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Manda, P. A. (2005). *Electronic resource usage in academic and research institutions in Tanzania*. *Information Development*, 21(4), 269-282.
- Raza, M. M., & Ashok, K. U. (2006). Usage of e-journals by researchers in Aligarh Muslim University: A study. *The International Information & Library Review*, 38(3), 170-179.